

Tutkimuslupahakemus Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa – LIITU-tutkimuksen toteuttamiselle

105/12.00.02.01/2022

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 19.09.2023 § 96

Sivistyskeskukseen on saapunut 25.8.2023 tutkimuslupahakemus Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa – LIITU-tutkimuksen toteuttamiselle kaupungin peruskouluissa ja lukioissa.

Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa – LIITU-tutkimus toteutetaan lukuvuoden 2023–2024 aikana sekä perusopetuksessa että toisella asteella. Tutkimuksessa kootaan tietoa suomalaisten lasten ja nuorten liikkumisesta, liikunta- ja terveystietoisuudesta, paikallaanolosta ja unesta sekä liikuntaan liittyvistä asenteista, arvoista ja kokemuksista.

Tutkimuksen avulla saadaan arvokasta kansallista tietoa lasten ja nuorten liikunta- ja terveystietoisuudesta ja sen muutoksista. LIITU-tutkimusta on toteutettu aiemmin vuosina 2014, 2016, 2018, 2020 ja 2022. Jatkossa aineiston keruu tapahtuu neljän vuoden välein.

Tutkimuksen toteuttaa terveyden edistämisen tutkimuskeskus, liikuntatieteellinen tiedekunta, Jyväskylän yliopisto yhteistyössä muiden liikuntatieteellisen tiedekunnan tutkijoiden, Huippu-urheilun instituutin (KIHU), Jyväskylän ammattikorkeakoulun/Likes, Turun yliopiston, Folkhälsanin ja valtion liikuntaneuvoston kanssa. Liikemittarimittauksista vastaa UKK-instituutti.

Aineisto kerätään internetpohjaisella kyselylomakkeella, johon vastataan oppitunnilla. Lisäksi osassa oppilaitoksista toteutetaan liikkumisen, paikallaanolon ja unen mittaukset liikemittarilla 7 vuorokauden ajan. Liikemittaukset toteutetaan vain niihin suostuneissa oppilaitoksissa ja vain niille oppilaille/opiskelijoille, jotka ovat mittauksiin halukkaita.

Tutkimuksesta ja siihen osallistumisesta sekä tutkimukseen osallistuvan lapsen ja nuoren oikeuksista tiedotetaan sekä huoltajia, että osallistuvia oppilaita/opiskelijoita etukäteen. Tässä vaiheessa huoltajilla on mahdollisuus valita, osallistuuko oppilas vain kyselyyn vai sekä kyselyyn että liikemittaukseen, tai kieltää oppilaan osallistuminen tutkimukseen. Tutkimuseettisten ohjeiden mukaan 15 vuotta täyttäneillä on oikeus tehdä päätös osallistumisestaan itse. Oppilaat/opiskelijat osallistuvat tutkimukseen vapaaehtoisesti, ja heidän on mahdollista keskeyttää osallistumisensa missä vaiheessa tahansa.

Kyselyaineistot säilytetään Jyväskylän yliopiston terveyden edistämisen tutkimuskeskuksessa ilman henkilötietoja verkkoasemalla käyttäjätunnuksen ja salasanan takana. Tutkimukselle on haettu ja saatu Jyväskylän yliopiston tutkimuseettisen toimikunnan puoltava lausunto.

Jokaiselle liikemittarimittauksiin osallistuvalla oppilaalla/opiskelijalla toimitetaan henkilökohtainen palaute mitatusta liikkumisesta, paikallaanolosta ja unesta. Tutkimukseen osallistuville kunnille sekä oppilaitoksille toimitetaan tutkimuksen valmistuttua sähköinen raportti tutkimuksen valtakunnallisista tuloksista. Oppilaitokset, joista osallistujia on

vähintään 20, saavat myös koulukohtaisia tuloksia valikoiduista muuttujista oppilaiden liikkumiseen ja hyvinvointiin liittyen.

Mikäli sivistys- ja vapaa-aikalautakunta myöntää luvan tutkimukseen osallistumisesta, lähestyy tutkimuksen suorittaja mukaan kutsuttavien oppilaitosten rehtoreita, joilta pyydetään erikseen suostumus oppilaitoksen osallistumisesta tutkimukseen.

Tutkimusluvan hakija: Sami Kokko, Jyväskylän yliopisto.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta myöntää tutkimusluvan Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa - LIITU-tutkimuksen toteuttamiselle.

Tutkimuksen valmistuttua lautakunnalle esitellään raportti tutkimuksen tuloksista.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.